

Protokoll fört vid enskild föredragning

Regeringskansliet

Enheten för rättsliga och internationella frågor, Rk1a

Beslutande

Minister

Nina Fellman

Föredragande

Jurist

Sophie Mecklin

Justerat

Omedelbart

Ärende/Dnr/Exp.

Beslut

Nr 111

Ansökan om jordförvärvstillstånd gällande fastigheten

Filadelfia i Sunds kommun.

ÅLR 2017/3715

524 Rk1a

Landskapsregeringen *avslår* ansökan om jordförvärvstillstånd gällande fastigheten Filadelfia RNr 2:1 i Sunds kommun.

Bakgrund

Ansökan gäller fastigheten Filadelfia RNr 2:1 i Kastelholm i Sunds kommun (771-401-2-1). Fastigheten är 394 m², är bebyggd med hus för församling och har inga andelar i samfällda jord- och vattenområden.

Sökanden äger grannfastigheten genom arv. Fastigheten som ansökan avser var tidigare en del av den fastighet som sökanden redan äger. Ansökan gäller ett återköp av mark som såldes av sökandens mor år 1958 från den fastighet som sökanden äger och använder som fritidshus och som tidigare var sökandens föräldrahem. Sökandens avsikt är att använda fastigheten som ansökan avser som lager då den saknar både vatten och avlopp. Avsikten är dock att i framtiden bosätta sig permanent på fastigheten som sökanden äger. Storleken på den fasta egendom som sökanden äger i landskapet sedan tidigare är 2 800 m². Enligt uppgifter i ansökan har sökanden inte innehaft hembygdsrätt och inte heller varit bosatt i landskapet.

Kommunens utlåtande

Sunds kommunstyrelse beslöt den 5 juni 2017 att förorda sökandens ansökan om rätt att förvärva och besitta fastigheten 771-401-2-1 i Sunds kommun med motiveringen att marken inte är attraktiv, den är sammantaget mindre än 4 000 m² och utgörs inte av känsligt strandområde samt sökanden har rötter från Åland.

Motivering

Landskapsregeringen konstaterar att kriterierna för beviljande av jordförvärvstillstånd huvudsakligen framgår ur 4 § 2 mom. landskapsförordningen (2003:70) om jordförvärvstillstånd. Ingen av punkterna i 4 § 2 mom. i förordningen är tillämplig.

Eftersom ingen av de punkter som framgår av 4 § 2 mom. landskapsförordningen om jordförvärvstillstånd är tillämplig i detta fall ska ansökan prövas enligt 12 § landskapslagen om jordförvärvsrätt och jordförvärvstillstånd. Vid prövningen bör beaktas bland annat sökandens anknytning till landskapet Åland och avsikt att fast bosätta sig i landskapet samt markområdets storlek, beskaffenhet och användningsändamål.

Sökanden är inte fast bosatt i landskapet men äger en fastighet som denne använder för fritidsbruk och som var sökandens föräldrahem varför sökanden har en anknytning till landskapet. Sökanden har uppgett att denne senare vid pension eventuellt har för avsikt att flytta till landskapet. I tidigare tillståndspraxis har landskapsregeringen ansett att om sökandens avsikt att fast bosätta sig i landskapet baserar sig på framtida händelseförlopp som sökanden inte kan ge en bindande utfästelse om i dagsläget, finns det inte tillräckligt stöd för slutsatsen att fastigheten kommer att vara sökandens faktiska och huvudsakliga vistelseställe, vilket skulle tala för ett beviljande av jordförvärvstillstånd. Om sökandens avsikt att senare vid pension eventuellt bosätta sig i landskapet även omfattar fastigheten som ansökan avser saknar således betydelse för prövningen i detta fall eftersom sökanden inte kan ge en bindande utfästelse i dagsläget att så kommer att bli fallet.

Fastigheten som ansökan avser har visserligen tidigare tillhört den fastighet som sökanden redan äger och som var sökandens föräldrahem, men det var innan fastigheten såldes av sökandens mor för nästan 60 år sedan. Landskapsregeringen har i tidigare tillståndspraxis i vissa fall lagt vikt vid att det rör sig om en arvsuppörelse och tillstånd har kunnat beviljas till exempel för att ändra eller korrigera arvskiften mellan syskon om det inte finns någon annan ändamålsenlig lösning. Landskapsregeringen har inte tillåtit dylika omfördelningar om det har gått lång tid sedan arvskiftet och den fasta egendomen redan övergått till följande generation (ÅLR 2015/530, ÅLR 2016/3870). I det här fallet blir nämnda praxis inte tillämplig dels eftersom det har gått lång tid, dels eftersom det är fråga om försäljning och inte arv.

Syftet med jordförvärvslagstiftningen är enligt 1 § jordförvärvslagen (1975:7) för Åland att behålla jordegendomen på Åland i den åländska befolkningens händer. De kriterier för beviljande av jordförvärvstillstånd som framgår ur 4 § 2 mom. 1 punkten landskapsförordningen om jordförvärvstillstånd, och som möjliggör att personer som har en stark anknytning till Åland men inte längre är bosatta i landskapet beviljas jordförvärvstillstånd för fritidsfastigheter, utgör i sig redan ett undantag från lagstiftningens huvudsakliga syfte. Med beaktande av detta finner landskapsregeringen inom ramen för sin prövningsrätt att det inte är ändamålsenligt att göra ytterligare avsteg från jordförvärvslagstiftningens syfte. Ansökan ska därför avslås.

Eftersom sökanden har uppgett att denne inte ännu har förvärvat fastigheten Filadelfia RNr 2:1 finner landskapsregeringen ingen orsak att i enlighet med 6 § 1 mom. jordförvärvslagen (1975:7) för Åland foga ett tillkännagivande till avslaget om att egendomen ska överlåtas till någon som har rätt att äga sagda egendom inom sex månader från landskapsregeringens beslut.

Tillämpade lagrum

12 § landskapslagen (2003:68) om jordförvävsrätt och jordförvävstill-
stånd
